It is no doubt a temptation to utilise the answers given to raise an argument during question hour about the merits of any matter. But, according to Parliamentary procedure, question hour is strictly limited to the ascertainment of facts which can be utilised during other occasions to make a point or advance a particular argument. I am sure that if all the Hon'ble Members co-operate and preserve the letter and spirit of the rules, the number of supplementaries would be considerably reduced and a larger number of questions could be disposed of during question hour and there would be no need to raise points of order or ask for rulings.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Sri H. M. CHANNABASAPPA(Minister for Industries).—Sir, I beg to re-lay on the Table of the House the Mysore Agricultural Income-tax Rules. 1955. According to section 58 (3) of the Mysore Agricultural Income-tax Act, 1955, the rules made under the Act will have to be placed on the Table of the Legislative Assembly for a period of 15 days. During the last Session the rules could be laid on the Table for only three days and hence the rules are being re-laid now.

DEBATE ON THE MOTION OF THANKS

Mr. SPEAKER.—Now the debate on the Motion of Thanks will be continued. Before that, I would like to state that some Hon'ble Members have sent in amendments. I would request them to move the amendments first and then the debate both on the amendments and the original Motion will take place. Sri Imam.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I beg to move the following amendment:—

"Add the following at the end of the Motion of Thanks :—

'But regret that your Highness's Ministers being preoccupied with extensive tours, ceremonial functions and partisan matters have failed to devote sufficient attention to their normal and legitimate duties, created fresh problems by their unwise policy and failed to guarantee a reasonable standard of living to the common man as contemplated by the ideal of Socialistic Pattern of Society'."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"Add the following at the end of the Motion of Thanks:—

'but regret that Your Highness's Ministers being pseoccupied with extensive tours, ceremonial functions and partisan matters have failed to devote sufficient attention to their normal and legitimate duties, created fresh problems by their unwise policy and failed to guarantee a reasonable standard of living to the common man as contemplated by the ideal of Socialistic Pattern of Society'."

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepalli-Gudibanda).—Sir, I beg to move:—

"Add the following at the end of the Motion of Thanks:—

'but regret to find that no mention has been made as to—

1. the steps taken by Your Highness's Government to restore the minor and major tanks in the State generally and in Kolar District particularly ; and

2. the steps taken by your Highness's Government to make power supply available for lift irrigation purposes in the distress areas in the State, particularly Kolar District'."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"Add the following at the end of Motion of Thanks:—

"but regret to find that no mention has been made as to

1. the steps taken by Your Highness's Government to restore

(MR. SPEAKER.)

the minor and major tanks in the State generally and in Kolar District particularly; and

2. the steps taken by Your Highness's Government to make power supply available for lift irrigation purposes in the distress areas in the State particularly Kolar District'."

Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagar).—Sir, I beg to move the following amendment:—

"Add the following at the end of the Motion of Thanks:—

'but regret to note that no mention has been made as to—

(1) the steps that your Highness's Government propose to take to solve the growing unemployment problem;

(2) the steps that Your Highness's Government propose to take to liquidate the rural indebtedness; and

(3) the steps that your Highness's Government propose to take to constitute the elected District Boards'."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"Add the following at the end of the Motion of Thanks:—

'but regret to note that no mention has been made as to—

(1) the steps that Your Highness's Government propose to take to solve the growing unemployment problem;

(2) the steps that Your Highness's Government propose to take to liquidate the rural indebtedness; and

(3) the steps that Your Highness's Government propose to take to constitute the elected District Boards'."

There are very many members to speak. Therefore, I request the Hon'ble Members to be brief in their speeches.

***Sri J. MOHAMED IMAM.**—Yes, Sir, keeping in view the importance of the subject.

Sir, the debate on the Address by the Rajpramukh affords us an opportunity to hold an inquest on the Ministers in respect of their deeds and mis-deeds. It is our duty on this occasion to weigh and measure what the Address contains and what it does not contain. It is also our duty to find out how far the Ministers have acquitted themselves during the past year and how far the country is benefited as a result of their administration. This Address is a document written by the Ministers and submitted to His Highness for delivery, comprising of many routine matters and also containing many controversial assertions which many of us this side cannot endorse. It is always the practice in other countries that whenever an Address is delivered either by the King or by the Head of the State, the Ministers enunciate a clear cut policy for the future year and also in all important matters they give guidance or at least they place before the House all the facts. But I must say the Address now before us is deplorable. They are stating a few routine facts and facts which have already taken place during this year. The Chief Minister who is the Leader of the House or the Government—they do not give us any guidance. Though the Chief Minister is called the Leader of the House and though it is his duty to lead us in all important matters, still he prefers to be led rather than to lead the members of this House. (A Voice: A very convenient leader!) In all important matters and controversial matters, especially matters like the reorganisation of States or the question of Dakshina Pradesh, it is the duty of the Government to examine those questions thoroughly beforehand and place before this House facts and figures to show whether a certaint move is advantageous or not But here it looks as if they are groping in darkness; they don't want to shoulder any responsibility and they simply say that they will be guided by this House. This is rather a lamentable state of affairs. In fact, we do expect from the Government a guidance, a direction in all such important and controversial matters which affect the future of the

country and this is, I must say, an important failure on the part of the Executive which has shouldered the responsibility of administration.

Since democracy was introduced, a number of years have rolled by. I think this is the ninth year of democracy. I must state what changes we have seen during this period,—changes not for the better but for the worse. (Sri T. Mariappa—All changes for the worse?) Many important changes which I am going to point out. For example, our State which was once very prosperous has been reduced to penury. Taxation has become the order of the day and the people's wealth and their hard earnings have been taken away by force, I must say, by legitimate force.

SRI T. MARIAPPA (Mysore City—North).—It is yielding place to a new order of things.

SRI J. MOHAMED IMAM.—I am coming to those things. What bitter feelings of disappointment and frustration have come over the people! The people are entirely disappointed. It is true the Government which is in charge of the administration claims that it has improved the earning capacity of the people. It claims that the national income has gone up by 18 per cent; it claims that the standard of living of the common man has gone up. Not only it claims these things but it is also bent upon advertising all these factors which are very doubtful and which cannot be proved beyond doubt. It was claimed and it was disputed also that the national income of the country has gone up by 18 per cent.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Not of Mysore; of the country.

SRI J. MOHAMED IMAM.—It might be that the national income of the entire India has gone up by 18 per cent; but what about Mysore? Has the income of the State of Mysore, of the people of Mysore gone up by 18 per cent?

SRI T. MARIAPPA.—It has not been calculated.

SRI J. MOHAMED IMAM.—I cannot admit that it is 18 per cent which is taken on an All-India basis. In the first place, those figures have been worked out by Statisticians who are the nominees of the Government and who are working as a part of the Five-Year Programme. It may be in their interests to say to the authorities concerned that as a result of their efforts, the income has gone up; but whatever it might be, the national income of the entire country cannot be taken as the income of Mysore. I have been saying that Mysore is the poorest State in India. It is essentially a middle class State. There are no millionaires or Karodapathis in Mysore. Here 80 per cent of the people are living on agriculture, on agricultural wages. So it should be the duty of the Government to see how far the wealth of the State of Mysore has gone up, in which duty they have failed. I know even here, in the State of Mysore, as a part of the staff of the Five-Year Programme, they have got statistics staff. What are the steps taken by them? What is the procedure adopted by them? I am sorry the Chief Minister is not here. What is the procedure adopted by them I would like to know. Do they affirm that the income of the State of Mysore has gone up by 18 per cent? Why should they take shelter in saying that the entire income of India has gone up by 18 per cent? Has the national income of Mysore necessarily gone up?

I will give one example. They have spent perhaps hundreds of crores towards irrigation works like Bhakra Nangal in Northern India. The income of the individual might have gone up. That does not mean that the entire national income has gone up; because the national income has gone up near Bhakra Nangal, it does not mean that it has gone up in the State of Mysore. So I must say that the Government should not feel complacent that the income of our people has gone up by 18 per cent and they should challenge and they ought not to have mentioned that fact of 18 per cent in the Address. On the other hand I may state that this 18 per cent has been mentioned in the Address with a deliberate purpose. I think by introducing 18 per cent they

(SRI J. MOHAMED IMAM.)
are paving way for fresh taxation. Toworrow the Finance Minister—he is unfortunately not present here—will say: Well, I am justified in imposing the extra taxation because the income has gone up to 18 per cent. In fact, on that plea, I am sure he will bring in many fresh taxation measures and on this ground it will be our duty to oppose every piece of fresh taxation measure and let the Finance Minister take care of himself.

Again, everybody is harping on national income and national income But has anybody calculated what the national expenditure is? The income of a person during the last decade or so has gone up by 10 per cent, you say. But what about the expenditure? Has anybody taken into consideration the. extra expenditure of every person? And has anybody calculated what the amount is that remains over with the person?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is reduced proportionately.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I know that many serious taxes are under the contemplation of the Government of India. They propose to levy taxes on wealth, on expenditure also, on various other items. . . .

Sri T. MARIAPPA.—And graduated tax after a certain limit.

J. MOHAMED IMAM.—Yes, on the plea that the income of the nation has gone up by 18 per cent.

Mr. SPEAKER.—I think taxes are not levied on that basis only.

Sri J. MOHAMED IMAM.—That is the main basis. Our plea is that since the earning capacity has not increased, Government is not justified in levying freshtaxes. They say that, as a result of their cumulative efforts, the national income has gone up by 18 per cent, so out of it pay 16 per cent. They will say that.

I come to the current year. The current year, I must say, has been a year of lethargy, inertness, inactivity and confusion. I do not think the Ministers, including the Hon'ble the Chief Minister, have been doing their legitimate duties properly. They are so engrossed with other matters. I have been appealing to them from the very beginning that their extensive tours throughout the State do not bring in any benefit whatsoever to the country, that they do not help the people. I have been telling them that not only their extensive tours within the present State of Mysore is very costly but also their mode of touring, the method of touring, and their touring only for attending certain service functions, is not at all good for the country. Inspite of my appeals to them, they have been intensifying their tours. They have been intensifying the volume of their tours. I think, after democracy came in, this talking, talking and making speeches is becoming a nuisance in Mysore (*Laughter*) so much so that wherever they go they feed us with their speeches so much so the whole country is fed with nothing but their speeches. Such speeches bring in nothing.

Sri K. PRABHAKAR (Nelamangala).—That is education in democracy.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Look at the foreign countries. They do not speak like that. They do not make speeches like that. (*Interruption*) (*A Voice*: I think you were not taken with them). When Churchill went to America he took Attlee with him on important matters; when an emergency comes. . . .

Sri T. MARIAPPA.—Not for conclusion of certain high policies.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We also are meant for that.

A MEMBER.—Then why blame?

Sri J. MOHAMED IMAM.—I am not blaming. I only say that these useless tours bring in nothing but extra expenditure and the Ministers do not give proper attention to their normal and legitimate duties. Let me give one or two examples. Yesterday a friend of mine mentioned about the delay in the implementation of the University Bill. The Hon'ble Minister for Education who is unfortunately absent. . . .

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—I will reply to that.

Sri J. MOHAMED IMAM.—He was in such mortal hurry to get it passed

He would not give us even one day's time. He said that it must be passed within three days. Yet, the Bill was not passed. A Joint Select Committee was appointed. But, after that, what happened ? Till now the Committee has not been summoned ; it has not met. Why should there have been such mortal hurry ? What is the delay in summoning the meeting due to ? That shows that the Minister is engaged in other matters, with extraneous matters.

Mr. SPEAKER.—When was the motion to appoint the Joint Select Committe passed ?

Sri J. MOHAMED IMAM.—Last October or so. Also, the Minister for Health. Let me remind him about the woeful delay caused holding District Board elections. He was in such a hurry to pass the Bill and bring the Act into force.

Sri T. MARIAPPA.—He was not in a hurry. But the members were in a hurry.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The Revenue Minister was in a hurry.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Anyhow that has not been implemented.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—It is the Revenue Minister that moved the Bill.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is his duty to implement and see that District Board elections are held. If there were any obstacles in holding the elections, then he must inform the public and the House as to why elections were not held. Because, do you understand what the consequences have been of not holding the elections ? All the District Boards assets are in a useless condition ; all District Board roads are in a dilapidated condition. Nobody looks after them. There is no master. You have no doubt appointed special officers. But the special officer is not the same as the District Board. He is not a responsible authority. So much so, all assets are being wasted away ; all roads are in a deplorable condition. Still Government has not given heed to that.

Let me quote another example where the Ministers are not applying their minds for the solution of such grave problems. There are special admission committees to colleges. I have to bring this to the notice of the Government because there was a writ petition before the High Court and it was dismissed recently by the High Court and certain observations have been made by the High Court in disposing of the case. The present policy of appointing committees consisting of members of the University Council and members of the public is not being viewed favourably by the public. There have been questions in this House alone criticising the work of the committees. You know Bangalore is over-populated ; at the time the admission committees meet, every candidate who comes here has to spend hundreds and hundreds of rupees. For 100 seats more than 200 candidates seek admission and not only these come to Bangalore but also others who want to recommend their cases. Instances are not wanting where grave allegations are made against the members of the committee. Even allegations of corruption are being made. Even allegations of favouritism and nepotism are being made. Many people themselves have told me so. Still no principle is followed by the Government. Merit is not followed ; communal considerations are not followed and it is left to the sweet-will and pleasure of the members. All this is due to the fact that Government, inspite of requests made repeatedly, are not applying their minds to the solution of the problem. I have been telling them that there is no need to appoint these committees at all. What is the procedure adopted in Madras and other places ? We do not hear any agitation or commotion in those places in regard to these admissions. Why ? And why not follow that procedure here also ? Let Government lay down rules in this regard. Let them say : these are the rules on which admissions are to be made for every technical and professional college and let them strictly apply these principles. But they do not want to do it. They want such state of affairs to continue. It is a terrible state of affairs.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Is the Hon'ble Member aware that in Madras such admission committees exist ?

Sri J. MOHAMED IMAM.—I am glad that you have enlightened me. But I must say that such irregularities and complaints do not exist there.

Sri V. M. MASCARENHAS.—But you said there were no committees.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I said that no such procedure is adopted there. Anyhow the present system is not good. What is more, it has given rise to the matter being taken up to the High Court. I was surprised that there was a writ petition against the Government, because they had reserved 28 seats for themselves, perhaps to exercise their patronage. I do not know whether any other Government has claimed for such a share. Government have reserved 28 seats for themselves in the medical school so much so that ultimately the whole thing looks like a division of spoils. It is high time that the system is scrapped. There is a good deal of discontentment in the country. Merit is ignored, important communities are ignored, and everything is going on nepotism, favouritism and I may even say in some cases on corruption. So, you please apply your mind to this question of reservation of 28 seats. I cannot understand the attitude of the Government in having reserved for themselves 28 seats. The High Court has rightly observed that the Government is wrong in reserving for themeselves 28 seats. I do not know whether they have got their own quota in other colleges also. Perhaps they may have their own quota. But why should they have this quota for themselves ? Is it because you want to extend your patronage to those people whom you like ? It is simply rubbish. Such a thing never existed in pre-democratic days. We were leaving the entire thing to the heads of the institutions concerned, that is, the University. I do not understand why the Government should reserve a particular share in the total strength. It is simply preposterous, unheard of in the history of democracy. Therefore, I appeal to the Government in all humility not to reserve these seats for themselves, because, in spite of their best efforts, they will be misunderstood. Frame rules and appoint a small agency with strict instructions that the rules should be adhered to and admission made according to these rules. But Ministers do not apply their minds to such matters.

I am glad that the Minister for Home — he is not here now — will be bringing forward a Bill in connection with nationalisation of the gold mines. It ought to have been brought in much earlier.

Mr. SPEAKER.—That resolution was passed unanimously in the Budget session ?

A MEMBER.—No.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I am told that the mines are being exploited and valuable ores are being removed. I am subject to correction. That will create difficulties for the Government to run the mines. So, in such matters they should not allow the grass to go dry. They ought to have brought in the measure at once. There was a Committee which gave an unanimous report. This House gave its unanimous approval. . . .

Sri T. MARIAPPA.—On two occasions the question came up here, once during October in 54 and another time later during the Budget session when the Committee's report was placed before the House and a resolution was adopted.

Mr. SPEAKER.—But Government has to take decision in consultation or in agreement with the Government of India. I think that is the difficulty.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Government of India is to be blamed. Because in such matters quick action is necessary. There has been delay.

1-30 P.M.

Any how, I am glad Sir, they have proposed to bring the Nationalisation Bill during this Session and I hope it will not end in mere promise but it will come here in the form of a Bill and obtain the consent of the members of this House.

Sir, socialistic pattern is also under discussion.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore-South).—Now it is 'socialist' pattern, not 'socialistic'.

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepally-Gudibanda).—It is all 'socialistic'.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is said that the ideal of the Government is the socialist form of Government. Fortunately or unfortunately, every party and every person has been lately flirting with 'socialism'.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even the Leader of the Opposition.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Everybody. After the Prime Minister returned from China, at the Avadi Session, he snatched the socialistic garb from Sri J. B. Kripalani and put it on himself and said we are going to follow the socialistic pattern of society.

Sri T. MARIAPPA.—And you were left without a rudder.

Sri J. MOHAMED IMAM.—On the other hand, Lohia, including my friend here, said that they were for militant socialism; and we here continue to be the Praja Socialists. Whatever it is, socialism seems to be the trump-card of every party and nobody can get on without socialism.

Sri T. MARIAPPA.—Even including our friends, the communists.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It has further encouraged confusion by the visit of Mr. Bulganin and Mr Khrushchev to India. Sir, in the year 1952, Sri C. R. the then Chief Minister of Madras said that communists were his enemy No. I. The Central Government did their very best to prevent the domination of communists and prevent them from getting into power in Travancore-Cochin and Andhra. But after the Prime Minister's visit to Soviet Russia, the slogan changed wholesale and it became:

"Russi-Hindi Bhai, Bhai."

There was a time when the Russian literature was virtually banned and even persons who were in the habit of reading Russian literature were punished. An officer who was in correspondence with communist countries was automatically dismissed. It was considered as the enemy of the world.

Sri N. HUCHMASTHY GOWDA (Huliyurdurga).—There was a time when all of us were in jail.

Sri J. MOHAMED IMAM.—You may remember, I was your friend at that time. But now when the top-ranking Communist leaders visited this country the children, labourers and workers were all asked to greet them.

Sri T. MARIAPPA.—They were not asked. There was spontaneous reception.

Sri J. MOHAMED IMAM.—There was a circular from the D. P. I. that all school-going children should stand in rows and greet them waving the Soviet Flag in their hands. All the workers were asked to line up and greet them.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—It is not that we compelled them to do so. They were willing to do it and they were assisted and helped by the State,—that is all.

Sri J. MOHAMED IMAM.—They came here as communists. They used the Indian soil to do propaganda against America and Britain, especially Mr. Khrushchev.

Sri T. MARIAPPA.—When the Prime Minister went to Russia, what was the response? The same thing was reflected.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Mr. Imam also co-operated by joining them at their table, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When our Prime Minister went to Russia, he never used that opportunity to carry on a tirade against other countries. But when they came here, they misused these opportunities. Our children were forced to carry the Soviet flags in their hands and greet them. That means to say that we have infused in them in such an early age this spirit of communism. What will be the future? Why should you not say that you are heading towards communistic form of society? The Prime Minister must make that point clear. There was a time when the capitalistic pattern of society was adopted. Now it has changed into socialistic pattern. Are we now heading towards communistic pattern also? Are you training our children to fit into that pattern?

Sri D. DEVARAJURS (Hunsur).—Socialistic pattern is one step towards communistic pattern.

Sri J. MOHAMED IMAM.—When you say 'Socialism', you must remember there are several kinds of socialism. There is a pattern of socialism which says:

Sarve janah sukhino bhavanthu:

There is a socialistic pattern which says:

Sarve janah dukhi bhavanthu:

There are always certain conditions to be fulfiled. Socialism does not mean snatching everybody's property or indiscriminate taxation or indiscriminate land reform. Socialism always pre-supposes some amenities and some guarantees to be given to the people at large. For example, Attlee's Government was a socialistic Government. They had guaranteed minimum standard of living to the people; they had guaranteed free compulsory education; they had guaranteed insurance against unemployment; they had guaranteed free medical service; they had guaranteed old-age pension to every old person who was a British born subject. They guaranteed housing accommodation. If all these things are done, let them tax the people, I do not mind. Any Government must guarantee these minimum comforts and adopt socialist pattern. But I find much to my surprise that that is not the pattern that is being adopted here. What has happened here is simply taking away what one man possesses and it will not help the poor man. This kind of socialism has to be called as misconceived socialism. Socialism must be applied in its proper spirit and then alone socialism will benefit people. The socialism which we are trying to adopt has so far meant to be only indiscriminate taxation and grabbing of wealth and leaving the poor man as he is.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—This is only the stage of abolishing capitalism.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The State of Mysore is a middle class State. It is not a capitalistic State. If you consider the land-holdings in the State, you will find that 95 per cent are those who hold between 5 to 10 acres. Where is capitalism here? Even if you grab the wealth of a few people—handful of people who are supposed to be rich, you may not get a few crores of rupees. How can you banish poverty with that money? How can you help the poor?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—It is psychological revolution.

Sri J. MOHAMED IMAM.—He will die in psychology! (Laughter). Sir, the Hon'ble the Chief Minister is not here now. I want to mention one point. When Mr. Bulganin and Khrushchev were here, I put them a question. I asked them: 'Have you got religion; what is the right of personal criticism' and all these things. They said: 'Come and see for yourselves'. They invited us to go to their country. I am making a serious suggestion now. Our Government should know the conditions in Russia. The Government should send a delegation to Russia.

A MEMBER.—Is it the Government of India?

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Government of India are bothered only with North of India. The South is not their concern. They seem to think that their duty is merely to think of members of Parliament and they never think of members of Legislatures in States. I am submitting a serious suggestion to the Government of Mysore to send an independent delegation to Russia. Let them send another delegation to Japan because we are speaking so much about cottage industries and other things

Sri R. CHENNIGARAMIAH (Koratagere-Madhugiri—Scheduled Castes).—Before general elections?

Sri J. MOHAMED IMAM.—It does not matter. Even if we cease to have connection with the Legislature, we will be useful to the society at large. The money that is spent on such a delegation will repay itself in the shape of service rendered to the State in one way or the other. I therefore plead that the question of cost should not stand in the way. I make this suggestion for the serious consideration

of the Chief Minister who is not here now. I hope that the concerned Minister will convey this to the Chief Minister for his consideration.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I shall convey this to the Hon'ble the Chief Minister.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Now, Sir, I come to the most important question of the Reorganisation of the States. Sir, it looks as if the Congress High Command, towards whom I have got very great respect, and the leaders who are responsible for the destiny of India, have converted the whole of India into a laboratory wherein they could try experiments on human lives according to their whims and fancies. It looks as if popular will is not taken into consideration; only higher sentiments prevail. Sir, this reorganisation of the States and the attempt to reorganise the States on certain basic principles is not a new one. This idea originated and took root about forty years ago. Since then people have been fighting for their own linguistic States. The Government of India took steps to appoint a High Power Commission and the Commission submitted its Report. The Government of India passed orders as they thought fit and expressed their opinion regarding many States as to how they should be formed. It is true, Sir, that in all such matters there will be some difference of opinion and there will be some trouble. It was not a surprise when there was trouble in Bombay over the city of Bombay. May be, the Government of India did not deal with the situation properly or may be the Maharastrians misused the opportunity. But, anyhow, a single incident and a minor instance ought not to have disturbed the Prime Minister and committed him to create another controversial issue. Instead of confining themselves to the present problem and solving it with courage and determination, they have landed themselves into another controversy. Somehow, our Prime Minister has some knack to create controversies. Before they make an important announcement, an announcement which affects the well-being of the country, it is their duty to examine the question thoroughly and perfectly and think of the consequences, weigh the *pros* and *cons* and then make a public announcement. But unfortunately, it so happens that, if a gentleman makes a suggestion that a Dakshina Pradesh or a Purva Pradesh be formed, all will say, 'yes' and appreciate it to be a very good idea. As soon as a statement is made by Pandit Nehru, there are people not wanting to cheer him up and say that it is a very good idea. I must state that proper advice and guidance is lacking. When the reorganisation of the States was about to be implemented this idea of Pradesh system is being introduced; this is really very unfortunate as could be seen by subsequent events. This has given rise to fresh controversies.

Sir, I know, in the State of Mysore, as soon as the announcement for the Pradesh system was made by Pandit Nehru, many friends, rightly or wrongly, at once hailed it and welcomed the idea. Of course, that is what I read in the newspapers. The President of the Mysore Congress and others welcomed the idea. But, they have now seen the consequences. The country which was otherwise quiet is now facing fresh agitation and fresh trouble. As soon as this idea was introduced, trouble started in Madras, and in Bengal, there was hartal and shooting. Who is responsible for all this? I say that the person who threw out this idea is responsible. There was trouble in K.G.F. Who was responsible for that? Shall I say our Chief Minister who represents the Prime Minister? Our leaders are in a hurry and they do not examine the fresh move thoroughly in all its aspects and this is the consequence. Sir, did we not have bilingual and multi-lingual provinces? Madras was multi-lingual comprising Tamilnad, Andhra, Kerala and also Karnataka. Why was Andhra separated? Why did the people of Andhra want to be separated? If there is a unilingual province with one language predominating, at least all controversies over language and culture would be set aside. There will be peace in the State. It was with that idea

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

that the formation of unilingual States was advocated. If a State is formed with heterogeneous regions consisting of Tamil people, Malayalese, Kannadigas and Telugu people, are you sure in your heart of hearts that hereafter everything would be smooth ? Are you sure that the administration would be run smoothly there ? Are you sure that there will not be any language controversy ? Do you think that all these four races would at once develop sudden affection towards each other ? It will not be so. On the other hand it would give room for various fissiparous tendencies in the country. An Hon'ble member of this House gave a splendid example. He said that in a linguistic State there would be only one serpent whereas in the Pardesh there would be four. There would be not only linguistic and administrative troubles but there will also be various other troubles. Supposing Dakshina Pradesh is formed consisting of Madras, Mysore, Karnataka and Kerala. Then, which should be the capital ? Naturally, Madras will have to be made the capital, it being a bigger place and being a good harbour. Then, which should be the State language ? You will have to employ four sets of stenographers—Tamil, Telugu, Kannada and Malayalam. There would be so many other problems to be solved.

Sir, I should not be mistaken if I say that the people who believe in Pradesh system are the very people who opposed the linguistic State. This is to sabotage the original idea of linguistic States and see whether the S. R. C. Report could be shelved. May I ask whether they are really serious about this Report ? Are they serious that the capital should go to Madras ? Sir, I must say that this movement for the Pradesh system is only with the sincere desire of creating endless controversies with the hope that Pandit Nehru will get fed up with the issue and set aside the Reorganisation Report. That is also one ulterior view. It looks rather strange that people who wanted a small State of Mysore and did not want any expansion, all of a sudden welcoming a very big State comprising of one third of India ; it is very strange. In my opinion this reorganisation proposal has gone so far that they cannot detract. If they do it, there will be still more trouble in the country. Even if there is delay in the implementation of this, there would be trouble. May I request the Prime Minister, who is respected throughout the world, that this reorganisation as contemplated must be implemented with courage and determination ? Instead, if they jump from the unilingual to the bilingual and from bilingual to multi-lingual States, they will land themselves in trouble. Therefore, I join with my friend Sri Bheemappa Naik in saying that first provinces should be formed on linguistic basis. Afterwards, if there is need, if the circumstances are favourable, then we can think of the best form of bringing these States together. I feel, Sir, that there is too much of centralisation ; the States have been left with very little. It is necessary that the Centre is relieved of some of the burdens. In my opinion, when States are formed, two or three States could be formed into a federal unit and these federal units could be joined into a confederation and the Centre having control over foreign affairs, defence and communications. All residuary matters should be handed over to the States. Between unilingual and multi-lingual States, I have no hesitation in saying that formation of multi-lingual States would be more dangerous than unilingual formation of States. Past experience has shown that there is no place for multi-lingual States in India.

2 P.M.

There are many administrative difficulties, and if it is formed, then Mysore is ruined. I know everybody is wooing Mysore as if it is a fine young damsel. Kerala is wooing Mysore, Andhra is wooing Mysore because Mysore has its own beauty. We must join with people who are of our way of thinking, who are of our way of culture. Then alone the State of Mysore will progress. Otherwise if Pradesh is formed, then woe be to the State of Mysore, woe be to the country.

I do not want to take further time. My only appeal is this. I am glad the Chief Minister has not expressed any definite view on this important issue. I like his policy to wait and study. He was not here when I commenced my speech ; I said I found fault with him for not giving guidance. I am glad he has not expressed his views and he is trying to gather the views of the members of the House. He must have in view the future set up. Let him visualise what will be the future of Mysore in a Pradesh, what will be the grave consequences attended with it, what are the various provisions that have to be considered.In fact, if I may let out the secret, the example of four serpents was given by the Chief Minister himself ; he has got a great responsibility.

Sri N. HUCHMASTHY GOWDA.— That shows he has expressed his view.

Sri J. MOHAMED IMAM.—He has to be very careful. He must have the good of the country at heart. He must take all sections of opinion into consideration in dealing with this issue. I understand in the meanwhile the Reorganisation Bill will be coming here. I would appeal to all my friends that we should not do anything in a hurry. Let us pass this Bill with whatever changes necessary for the formation of States. We want unity. We want the country to prosper. What is the best way of making the nation prosper ? The best way of unifying the nation is to have unilingual States and it is the only way of establishing peace and ending all controversies within the country.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—I am having many chances to condemn this Government for the several atrocities that they have committed and for the irregularities, and acts of nepotism and favouritism that they have committed. Now I will confine myself to the amendment brought forward by me. This is not a new subject that I am bringing on the floor of this House. For the last several years this subject is being brought up by one member or the other. As you know, there are major and minor tanks in every district, in every taluk. Now the Government are taking up only works like dams and things like that and ignoring the small minor and major tanks which are feeding the lands for centuries. These tanks are deteriorating. Several tanks breached many years back, even about fifty years back, which have been overlooked by Government. I have put several questions on this subject and the Government have repeatedly told me that necessary instructions are issued with a view to see that the restoration of these tanks are taken up, but nothing has fructified so far. They say there is no budget provided for. I do not know why they say like that. It would mean, saying something and doing some other thing. I would request them not to concentrate only on big projects and give little attention to major and minor tanks. Supposing there is a war and an atom bomb is dropped on Tungabhadra dam or Krishnarajasagar. It would mean the loss of several crores of rupees. The enemy cannot damage major and minor tanks which have been feeding several lakhs of acres of land. It is something like cottage industries. Why not you give adequate attention to those small but important things ? I would request the Government to take necessary steps speedily to restore the major and minor tanks in the State and particularly in Kolar District, and to make sufficient provision for the same during this year.

Regarding the question of making power supply available for lift irrigation purposes in distress areas, the Government have committed themselves several times. In spite of several crores of rupees being given by the Central Government and several crores being sanctioned by this Government, they are not giving sufficient attention to distress areas. They are giving all moneys for some capital works or something like that and they are not supplying power to the extent needed for lift irrigation. Whenever I ask the Ministers, they say that they will take necessary action and that they will give orders to subordinate officers in this direction. But the subordinate officers are not implementing the orders. They are saying : "What is the

(SRI B. V. NARAYANA REDDY)

use of their writing to us unless they give us necessary money.'' I would appeal to the Government to make sufficient provision in the coming Budget at least for lift irrigation purposes. And implement their promisses given in this august House several times.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಚಾರ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದ ಪರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎದ್ದಿರತಕ್ಕ ಆ ''ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶ''ದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತ ಅದು ಕತ್ತಲೆಯ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ನಂದಾ ದೀಪ ಬಂದ ಹಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಬತ್ತಿ ಹೋದ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಬಂದಿದೆಯೆಂದೂ ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಉಪಮಾನ ಉಪಮೇಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕೂಗು ಎದ್ದಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಗೊಂದಲವೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಗೊಂದಲಗಳು ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿದ ಕೊಂಡು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Confusion worse confounded ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಈಗ ತಾನೆ ಭಾಷಣ ಪೂರೈಸಿದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಎನ್ನುವುದೇನೂ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಗೂ ಇದು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇನೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದು ಇದರ ಚಳವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದೇನೂ ಒಂದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು. ಈ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ‘ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು, ಆಗಿನ ಚಳವಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯಿತು ಆದರೆ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ಜನರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಹುರುಪನ್ನು ತುಂಬಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಈಗ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ’ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದು ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಳಂಕ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಮಾರಕವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ; ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ; ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ವಾತಾವರಣದಿಂದಲೇ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಆ ಮದರಾಸ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್ ಒಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದವು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ನಮೂನೆಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯೊಂದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೇ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದ ಭೌಗೋಳಿಕ, ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಫಜ್ಲಾಲಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಓಡಾಡಿ ಹತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಅವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಅವರವರ ಆಶೋತ್ತರಗಳು ಈಡೇರುವಂಥ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ''ಇದು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ; ಅಷ್ಟು ಹೊರತು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ'' ಎಂಬ ಒಂದು ಕೂಗನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಬ್ಬಿಸಲು ಕೆಲವರು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದರೆ ಫಜ್ಲಾಲಿ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಶ್ಲಾಘನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದವರು ಆ ನೆಹರೂ ಅವರೇ. ಅವರು ''ನಾನು ಈ S.R.C. ವರದಿಯನ್ನು ವಿಮಾನದಲ್ಲೇ ಸಂಚಾರಮಾಡುತ್ತಾ ಓದಿದೆನು. ಮುಝೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹೂವಾ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿಯೂ ಕಂಡು ಬಂದಿತ್ತು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆನಂದವೂ ಆಯಿತು; ಕೆಲವರಿಗೆ ದುಃಖವೂ ಆಯಿತು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಲು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂದರೆ: ದೇಶದ ಒಂದೊಂದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಶಿಫಾರ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ದೇಶ

ದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಗೊಂದಲವೇಳುವುವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜನರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ವೈಖರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಾಗ್ ವೈಖರಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವೈಖರಿಯೇ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೊಂದು ರೀತಿಯ ವೈಖರಿ ಆದರೆ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಾದ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಅವರ ವಾದ ಇಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಮಂಜಸ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಉಂಟಾದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅದರಿಂದ ಏನಾಯಿತು? ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸಂತೋಷವುಂಟಾಯಿತು. ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಆಗಲಾರದು? ಬಳ್ಳಾರಿಯಂಥಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರು. ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಅದರಿಂದ ಏನಾಯಿತು? ಮತ್ತಷ್ಟು ಘರ್ಷಣೆಗೆ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಅದು ಎಡೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಒಗ್ಗೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಏನು ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದೊ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಆ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಭಯತ್ರರೂ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಂಥ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದೂ ನ್ಯಾಯ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಏನೆಂದರೆ ಯಾವಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ವಿವಾದಾಸ್ಪದ ಭಾಗ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಂಥದಕ್ಕೆ ಬೌಂಡರಿ ಕಮಿಷನ್ ರಚಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಕಮಿಷನ್ ರಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾವ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲದೆ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೆಹರೂರವರು, ಪಂತರು, ಆಜಾದರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಢೇಬರ್‌ರವರು ಈ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮೊದಲ ಚರ್ಚೆ ಏನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ, ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ದೇಶ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು, ಆ ಕಡೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೂರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೇಳತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ; ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಈ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಬೊಂಬಾಯನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದೇವಾದ, ಬೇರೆವಾದವೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆ, ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದರು. ಗಾಡ್‌ಗಿಲ್‌ರವರು ಮುಂಬಯಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ನೆಹರೂರವರು ಒಬ್ಬರೇ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು? ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಇದರಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಘನತೆ, ಗೌರವ ಎಲ್ಲಾ ಅಡಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ, ಜನತೆಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ ಅವರು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿ, ಅಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು, ಜನ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೆಹರೂರವರು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಲ್ಪ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಜನತೆಯೇ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು, ಅದರಿಂದ ಉದ್ರೇಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿ, ಜನತೆ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಖಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಮ್ಮೆ ಆಯಿತು. ಏನೆಂದರೆ ದೇಶದ ಜನ ಇವೊತ್ತು ಸತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿ, ತಮ್ಮ ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅವರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ, ಪೂರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಆಶೋತ್ತರ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಿಂದ, ಕರ್ತವ್ಯಮಾಡತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಪಲಾಯನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರು, ಬಹು ಜನ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ಒತ್ತುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೆಹರೂರವರೇ ಈ ಜೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಂಧ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಮದರಾಸು, ಕೇರಳ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಜೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಅಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆ ಸಲಹೆ ಒಳಿತಾಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾವೇರಿ, ತುಂಗಾ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ವಿಷಯ ವನ್ನಾಗಲಿ ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ನ್ನಾಗಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ರಚನೆ ಆಗಿ ಅವರು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಮಾಡಿ ಆ ಮುಖಾಂತರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ರೂಪು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಶಾಸನ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನೇ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ತರಹ ಮೂರ್ಖ ತನ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಾವೇ ನೇರ ವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೆಹರೂರವರು ಇಷ್ಟ ಪಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವರುಗಳು, ಎಂದರೆ, ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಾದ ರಾಯ್ ಮತ್ತು ಸಿನ್ಹಾರವರು ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಳು ಬಂದಂತೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಬಹುಶಃ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ, ಎಂದರೆ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು ಎಂದು ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂ ಗದ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರೀಸನ್‌ಮೇಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಆಂಧ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ನಾವು ನಾವು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿ ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಇದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪವಾಡ ಎಂದು ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಯ್ ಮತ್ತು ಸಿನ್ಹರವರ ಹೇಳಿಕೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಇದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಪವಾಡ, ಇದು ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹಾ ಘಟನೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿದರೆ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸ್ಕೇಪ್‌ಗೋಟ್ಸ್‌ನಂತೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೂ ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲ. ಬರೀ ಸ್ಕೇಪ್‌ಗೋಟ್ಸ್‌ನಂತೆ ಹೇಳು ವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅಂಥ ಯಜ್ಞಪಶು ಗಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನಿಸಿ ಅವರು ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಯಾರು ಇಂಥ ಒಂದು ಭಾವನೆಗೆ ಪಿತೃ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾ ರೆಯೋ ಅವರು ಈಚೆಗೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದರು. ''ಶ್ರೀ ರಾಮಸ್ವಾಮಿನಾಯಕರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ನಾನು ಹೇಳ ತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ, ದೃಷ್ಟಿಕೋಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅವರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾವುಟ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸುಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಅಷ್ಟು ಹೇಳು ವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ? ನಾನು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅವರ ಯೋಜನೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಒಂದೇ'' ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ—ಅವರು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಅರಳುಮರುಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು move ಏನಿದೆ ಇದರ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೇ ಇದು ಕಾರ್ಯತಃ ಹೇಗೆ ನಡೆಯು ತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ, ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ಮಾಡಿ, ನನಗಂತೂ ಇದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಇದು ಒಂದು ಹುಡು ಗಾಟಿಕೆಯ ಮಾತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಏನೋ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಬಿಡಬಹು ದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕವರು ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರು, ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಹಳ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ವಿಷಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿಯೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ತಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಸಲ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆವಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಚರ್ಚೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆವಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಿದೆ, ಅವರು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ 'ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಇರಲಿ' ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಅದನ್ನೇ ಐಡಿಯಲ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಯನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ. ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ಎಸ್ಸಾರ್ಸಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಎಂಥೆಂಥ ದೊಡ್ಡ ಮಾತನಾಡಿ ದರು. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅದು ತಪ್ಪು, ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮೂರು ಜನ ಸೇರಿ ಮಾಡಿರುವ ಈ ವರದಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ದರು. ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತು. ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೂಡ ಆಯಿತು. ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇದೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನೂ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ, ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸ್ವರೂಪದ ಒಂದು ಸಭೆ; ಅದು ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೂಲೆಗೆ ಒತ್ತಿ ಒಂದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಮನೋ ಭಾವದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ದೇಶ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು, ಗತ್ಯಂತರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅಂತೂ ಒಪ್ಪಿಸು ವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಗದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ

ಮನೋಭಾವ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ತುಂಬ ಹಾನಿಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ. ಇದು ಯಾರಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳಿತು. ಜನತೆ ಒಂದುವೇಳೆ ತಪ್ಪುಮಾಡಬಹುದು, ಈಗ ಮುಂಬೈಯನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನತೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ತಪ್ಪಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಲ್‌ರವರು 'ನಿಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ನೀವೇ ಆಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ನೀವೇ ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಬಹಳ ಸಲ ಹೇಳಿದರು. ಆಟ್ಲಿಯವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೂ ಅದೇ ಹೇಳಿದರು. ಇವೊತ್ತು ಇವರೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೇ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನ್ಯತೆ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅನ್ಯಥಾ ಆಗಬಾರದು; ನಾನು ಬುದ್ಧಿವಂತನಿರಬಹುದು, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೋ ಆಗಬಹುದು, ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಎಸ್ಸಾರ್ಸಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿ, ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಘರ್ಷಣೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ, ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅನುಕೂಲವಾದರೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಾನದಲ್ಲಿದ್ದಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಿಗಿ ಇರಬೇಕು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರಬೇಕು.

2-30 P.M.

ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತವೆ? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಹೊರಗಡೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಸಹ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ; ಬೇರೆಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾಲ್ಕಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ದೇಶದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಭೂತವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಭೂತವನ್ನು ನಾವು ಹುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಅಥವಾ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಸಂಭವವಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಜನತೆಯಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಂಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಜನ ಅಂಥ ಸರ್ಕಾರಗಳ ವಿರುದ್ಧ—ಬರೀ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಸಹ—ದಂಗೆ ಎದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಪಾಯಕಾರೀ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಜನತೆಯ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ, ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಷಾವಾರು ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದೇರೀತಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತರಚನೆಯಾಗಬೇಕು, ಬೊಂಬಾಯಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅತಿಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹಾವಿಷಯದಮೇಲೆ ಅಂದರೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ . . . .

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member need not cover all the points. He has got other occasions. He can now speak on the amendments only.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—Statement is incorrect, far from truth ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ, ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೀನಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಅಂದಾಜು ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ದಿನೇದಿನೇ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಬರೀ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿರುದ್ಯೋಗ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, "ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಮುಖಾಂತರ ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ." ಎಂದು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರೂ ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೇರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಂತೆ socialistic pattern ಎಂಬ ಒಂದು ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಇವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಲ್ಜಾರಿಲಾಲ್‌ನಂದರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಸಭೆಯವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಾಧನಗಳಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೊದಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಅಲ್ಲಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನ್ಯಾಷನಲೈಸೇಷನ್ ಆಗಬೇಕೇ, ಸೋಷಿಯಲೈಸೇಷನ್ ಆಗಬೇಕೇ ಯಾವುದಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರಿಗೆ, ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕರೆದುತಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾಲನ ಬೋಯಿಸ್ ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ stand still . . . .

Mr. SPEAKER.—This can be discussed in detail during the discussion on the Second Five-Year Plan.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಯಾವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರು ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗುಂಭವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರ ಯೋಜನೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇರುವುದು rural industrialisation. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಕರಡು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವು ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲ; ಈಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನಮಾತ್ರ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಸ್ಕೀಂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಪ್ರಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವ ರೂರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎರಡುವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಷೇರು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವು ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬರೀ preparationನಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟು ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ, ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂಸಾಹೇಬರು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ರಚನೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೊದಲು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವವರೂ, ಕೇಳುವವರೂ, ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ಕಡೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೆಲಸ, ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರುವುದು, ಹೀಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸಗಳು ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಆವಾಗ ತಕ್ಷಣ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯಾಗಲಿ, ಏನೇನೋ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ನೆಪವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವೊತ್ತು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿ ಜನರ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರಿಟೋರಿಯಂ ತರಬೇಕು . ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗನಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಮಾರಿಟೋರಿಯಂ ತರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲವೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತರದೇ ಇರುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂತೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳು ಬಹಳ ಇರುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 12½ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—I rise to a point of order, Sir. As you know, my friend Sri Gopala Gowda never confines himself to the subject before the House and that has been taking away much of the valuable time of the House. This has made so many members to lose their chances or opportunities to speak on the subject while moving the amendments. He goes into great detail about events that will occur here, in his taluk, in the country and in the whole world. I do not know how all of them will be relevant to the subject under discussion and oftentimes . . . .

Sri S. GOPALA GOWDA.—He is making some allegations against me, Sir, it is no point of order.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—That it is not relevant to the subject is the point of order I am raising.

Mr. SPEAKER.—The point he is speaking about is relevant because he is moving amendments to the main motion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಈಗಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ರೈತನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 12½ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟೇಕೊಡಬೇಕು. ಅವನು ಸಾಯುವ ತನಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 12½ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲತೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಮಾರಿಟೋರಿಯಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅವನ ಸಾಲವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಮೇಲೆ ಹಣಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಹೊರತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಡವರಮೇಲೆ ಇರುವ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವು ಶ್ಮಶಾನ ಯೋಜನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಉದ್ಧಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ, ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೊದಲು ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ).—ನಮ್ಮ ರಾಜಪ್ರಮುಖರವರು ಈಗ ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಂಥ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವು ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೂ ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎದ್ದಿರುವಂಥ ವಿಷಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನಿರ್ದೇಶವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮುನ್ಸೂಚನೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಡದೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅನೇಕ ವಾದವಿವಾದಗಳೂ ಚರ್ಚೆಗಳೂ ನಡೆದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

> "The decision so taken by you has, I am aware, occasioned some dissatisfaction in the State. But, on the whole, the people in general have welcomed the expansion of the State."

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಈ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬಹು ಭಾಗದ ಜನಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೇನೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಒದಗಿತ್ತು, ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ಬಲೋದ್ಬಂಧನ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶ ರೂಪವಾಗಿ ಬಂದು ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಬಹು ಭಾಗದ ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಅವರು ಈಗ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕ ಈಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಬೈಲಿಂಗ್ವಲ್ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿಲಿಂಗ್ವಲ್ ಪ್ರಾಂತಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ದೇಶಭಕ್ತರಾಗಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಹಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತು, ಇದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದರ ಫಲವಾಗಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಗಲಭೆಗಳು ನಡೆದುವು, ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಿ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೇವಲ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಲಭೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಬೇರೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಅಸಹಾಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಹ ಬಹು ಭಾಗದ ಜನ ಆ ರೀತಿಯಾದ ವರ್ತನೆ ನಡೆಸಿ ಪ್ರಾಂತವಿಂಗಡಣೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದುದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ, ಯು. ಪಿ. ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಅಸಮಾಧಾನವಿತ್ತು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಾಯಕರು ತುಲನ ಮಾಡಿ ತಾವಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹೆಜ್ಜೆ ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೋ ಏನೋ ಎಂದು ಪುನಃ ಯೋಚನೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.)

ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಭಾಷೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದೇಶವನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿ ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಗೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಈಗಲೇ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಇಡೀ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸೂಕ್ತಾ ಸೂಕ್ತತೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರನೇಕರು ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಘನತೆಗೆ ಮೀರಿ ಅಲ್ಲಗಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅವರ ಘನತೆಗೆ ತಕ್ಕುದಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದು ಲೈಟ್ ಹಾರ್ಟೆಡ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಥವಿದೆಯೋ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಪದಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಅರ್ಥವಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ, ಲೈಟ್ ಹಾರ್ಟೆಡ್ಡಾಗಿ, ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ, ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಯಾವ ನಾಯಕರಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಅಮೃತಸರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೋಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ನೆಹ್ರೂರವರು ಬೈಲಿಂಗ್ವಲ್ ಪ್ರಾಂತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಈಚೆಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವರು ಬೈಲಿಂಗ್ವಲ್ ಪ್ರಾಂತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಜನರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಇಡೀ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು, ಇಡೀ ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಾವು ನೆನೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶವನ್ನು ಗೆದ್ದು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ನೆನದುಕೊಂಡರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣದ ಸಮುದ್ರತೀರದ ಮೂಲಕ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ತೀರಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಭದ್ರವಾಗಿಡಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮಲಬಾರು ಮತ್ತು ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಅಟಾಮಿಕ್ ಎನರ್ಜಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವಂಥ ಯುರೇನಿಯಂ ಎಂಬವನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರ ಎಂದು ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಮಹತ್ವಪೂರಿತವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ದೇಶವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು, ಭದ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಲೈಟ್ ಹಾರ್ಟೆಡ್ಡಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ವಾದ ವಿವಾದ ನಡೆದಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಿದೆ, ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ಕಲಕಿದೆ, ಅದರಿಂದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗಾಗಲೇ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷಾವ್ಯಾಮೋಹ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಖಂಡಿತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನರ್ಥವಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ ಮಾಡುವುದರ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಬಹು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದ್ವಿಭಾಷಾಪ್ರಾಂತ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ. ನಮ್ಮ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ವಿಶಾಲ ಆಂಧ್ರ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

3. P.M.

ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಕೇರಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮದರಾಸಿನವರು ಹಾಗೊಂದುವೇಳೆ ಆ ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಆ ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಭಿಮಪ್ಪನಾಯಕರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಭೀತಿಯುತವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆ ದೇಶದ ಜನರು ಎಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲೇನೋ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಮ್ಮ ಮಲೆಯಾಳಿ ಸಹೋದರರು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಕಾಫಿತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅಠಾರ ಕಛೇರಿಯ ಮುಂದೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಆ ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ನಮ್ಮ ಮಲೆಯಾಳಿ ಸಹೋದರರೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಕೆರೆ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ನಮ್ಮ ಮಲೆಯಾಳಿ ಸಹೋದರರು ಮೈಸೂರಿನವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಗಲೇ ಅವರನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗ

ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅವರಾಗೇ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ನಮ್ಮ ಮಲೆಯಾಳಿ ಸಹೋದರರನ್ನು ನಾವು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವು ಆ ಮಹರಾಷ್ಟ್ರದವರನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮದರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 3 ಕೋಟಿ ಇದೆ. ವಿಶಾಲಾಂಧ್ರವಾದರೆ ಆಗ ಅದರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ 3-3½ ಕೋಟಿ ಆಗಬಹುದು. ಅದೇರೀತಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆ ಮಲಬಾರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಸಹ 3-3½ ಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಮತ್ತು ಐಕಮತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ದೇಶಾಭ್ಯುದಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಮಹನೀಯರು ಇದೇ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ರಾಜ್ಯ ದೊಡ್ಡದಾದರೆ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ-ಆಡಳಿತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದವರು ಈಗ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಥಮ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನನಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಅದು ಈ ದಿನಸಿಗಳ ಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮರ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಅನಾನುಕೂಲವೂ ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಧಾರಣವಾಸಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪಲ್ಲಾ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹದಿಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಆರಾಣೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಂಕೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಬೆಲೆಯನ್ನು ರೈತನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಆತನಿಗೆ ತುಂಬ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಒಳಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅದೇನು ಒಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಪ್ರೈಜ್ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಕೇವಲ ಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಮಾತ್ರ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಆದರೆ ಈ ಸೀಲಿಂಗ್ ಪ್ರೈಜನ್ನು ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಸ್ತಿಮಿತದಲ್ಲಿರಲು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡಚಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಈ ರೈತರನ್ನು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳಿಗಾದರೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದೂ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಮೂರುಕಾಸು ಸಂಪಾದನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಲ್ಲದ ಧಾರಣೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಇಳಿದುಹೋಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೂರುಕಾಸು ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ; ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ದೇಶದ ವರಮಾನವು ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಶೇಕಡಾ 18 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಇಷ್ಟೇ ವರಮಾನವಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ,— ನಿಜ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರಾ ಹದಗೆಟ್ಟು ರೈತರು ಸಾಲಗಾರರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಂಚ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದುವು. ಆಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಲ ಸೋಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ಇಳಿದುಹೋದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಪುನಃ ರೈತರು ಈ ಋಣಬಾಧೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೊನ್ನೆಮರಡು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಾಗಿಯೂ 7,10,000 ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್‌ಗಳಷ್ಟು ಪವರ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಅದು ನಿಜ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲೇ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆಗಳು ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಹೊಸದಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.)

ವೃದ್ಧಿಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಯಿತು ಎಂಬು ದನ್ನು ನಾವು ಇದರಿಂದಲೇ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶವು ಈ ಕೈಗಾರಿ ಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಈವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೂರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಈ ಹೊನ್ನೆಮರಡು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತರಹೆಯಲ್ಲಿ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ; ಹಳೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಹೊಸಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಇದರ ಅಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾ ರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯದ ಬಳಿ 25 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋ ವಾಟ್ ಪವರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸುಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಆ ಷಿಂಷಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರದ ಬಡಾವಣೆ ಗೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಈಗ ಕೈಗೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರು ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Now the House will rise and meet at 3-45.

The House adjourned for Lunch at Fifteen Minutes past Three of the Clock and reassembled at Forty-five Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ (ಗೋರಿಬಿದ ನೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ ನಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಇದ್ದೆ. ನಾನು ಈಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೆಜಿ ಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಯುದ್ಧಕಾಲ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾತನಾಡಬೇ ಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾತ ನಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ, ಮಗಳು ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಜನರು ಆಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಮಗಳದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆ ಇದ್ದರೆ ಜನರು ಏಕೆ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಇವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಅಂಥಾದ್ದು, ದೇಶ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅಂಥಾದ್ದು. ನಾನು ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅದು ಹೇಗೆ 'ಮಗಳ ನಡತೆ' ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ.

ಈ ಪ್ರೈಸ್ ಕಾಂಪಿಟೀಷನ್ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಹೋದ ಸಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ತಂದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆರ್. ಎಂ. ಡಿ. ಸಿ. ಯವರು ಅನೇಕ ಜನ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು approach ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ವಾಪಸು ತೆಗೆಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆಸಿದರು. ಕಾರಣ ಏನು? ಸರ್ಕಾರ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ತಂದು ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಏನು ಸಕಾರಣ ಇತ್ತೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಎಂದರೆ ಆಂಧ್ರದವರು, ವ ದರಾಸಿ ನವರು ತಕ್ಷಣ ಆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ರೂಲ್ಸ್ ಫ್ರೇಂ ಮಾಡಿ, ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಕಾಂಪಿ ಟೀಷನಿಗೆ ಇಳಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದರು. ತಾವು ಅದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನುಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದೋಸರ್ಕಾರ ಆಗಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅದು ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ತಮ್ಮ ಡೆರಿಲಿಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದ ರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಇದು ಒಂದನೆಯದು.

ಆಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ, ಖಂಡಿತ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮರ್ಡರ್ ಕೇಸನ್ನು ರೀಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿ ಗೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ರೀ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಆರ್. ಎಂ. ಡಿ. ಸಿ. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದಾಗ, ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಬೊಂಬಾ ಯಿಗೆ ಹೋದರು. ಕಾರಣ ಏನಿತ್ತು? ಇಲ್ಲಿ ರೀ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ನೇರವಾಗಿ ಬೊಂಬಾ ಯಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರೆ? ಇಲ್ಲ, ಆರ್. ಎಂ. ಡಿ. ಸಿ. ಯವರ ಆತಿಥ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಬ್ಲಿಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಫೋಟೋ ಕೂಡ ಬಂತು. Head of the Department ಹೋಗಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ಗ್ಲಾಸ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು—ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವೋ ಇನ್ನೇನೋ— ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಫೋಟೋ ಬಂತು. ಹಾಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡ ಫೋಟೋ ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೀಕ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆತಿಥ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ನೋಟಿನ ಕಂತೆ ಮಿನಿಸ್ಟರವರಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಕಾರ್ಟೂನ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೋದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಪೆಲೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮ ನಕ್ಕೆ ತಂದು: 'ಏನು? ಇದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನೋಟಿನ ಕಂತೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ' ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ? ಹೋಗಲಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನನ್ನು ತರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೈರ್ ಆಯಿತು,

ಅದನ್ನು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬಹುದೇ? ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದರು? ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿದರು? ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಡೀಸೆನ್ಸೀ, ಡೆಕೋರಂ, ಡಿಗ್ನಿಟಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಯಾರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ದೇಶದ್ರೋಹ ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಡೀಸೆನ್ಸಿ ಮೀರಿ ಯಾರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ? ಇದು ಎರಡನೆಯದು.

ಇನ್ನು ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಟಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ಏಕೆ ಹನ್ನೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದಿರಿ? ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಿ? ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಾ? ದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಾ? ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—My I draw the attention of the Hon'ble Member that there is a Bill coming up before the House and when it comes he can speak on that?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಬಿಲ್ ಅಲ್ಲ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗಲೇ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಮಿ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿದ್ದೇ ತಡ—ಊರಿನೊಳಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ದೇವತೆ ಬಂದರೆ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಚಾಟಿ ಹೊಡೆಯುವಂತೆ—ನೇರವಾಗಿ ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ಗೆ ಹೋದರು. ಬೇತಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಇಟ್ಟರು, ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಆಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೊಡನೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರ ತಮ್ಮ ವಿ. ನಂಜಪ್ಪನವರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು? ಏಕೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು? ಏನು ಕಾರಣ ಇತ್ತು? ಅವರನ್ನು ಬೆದರಿಸುವುದಕ್ಕೋ ಏನೋ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು. ಹೋಗಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

*Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I cannot think that there is any basis or data for the Hon'ble Member to say that we have sent a negotiating committee and all that. May I respectfully say that is not correct, is not true to facts. As a matter of fact Government have never asked anybody to negotiate on their behalf. At any rate, I, as Minister in charge of the portfolio, can say and assure this Hon'ble House that at no time have we asked any private individual or individuals to negotiate on behalf of the Government nor there was any occasion to negotiate with those people.

A MEMBER.—Then it was a self-appointed committee.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ನೀವು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೋಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಏಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಯಾರೋ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, I am not going so far as to contradict all that the Hon'ble Member has said. So far as Government are concerned, we have not asked anybody to negotiate; we have not asked anybody to do anything for and on behalf of the Government.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಇಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಆಯಿತು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ: "It is being drawn" ಇನ್ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, and "My Government expect to introduce" ಎಂದರೆ ಏನು ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೇಗೆ adjust ಮಾಡಿದರೆ ವಿಷಯ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು strategy.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If my friend could give me time, if he would yield to me for three minutes, I can explain the position. The position is this. Why these words "My Government expect to place it before you at this session" are advisedly put in the Address probably requires a little explanation. So far as the legislative competence of this House is concerned, there is no doubt about that; they can introduce the Bill at any time and pass it into law. But since it comes under the Concurrent List, it is common knowledge that instead of approaching the President for assent after the Bill is passed, it would be much better if we consult him before. If I place in a chronological order the steps taken by this Government after the mandate was given, it will be very clear for anybody whether there is any lacuna on our part. For the simple reason that there is concurrent jurisdiction we have to proceed slowly but steadily. As a

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

matter of fact, so far as the policy of nationalisation is concerned, any mandate given by this House is binding on me and on the Government.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಅವರು ಹತ್ತಿರ ಬಂದಹಾಗೆ ನನಗೆ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರು "expect to introduce and pass the Bill" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ Centre ನವರು care ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲ, ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕಾನ್ಫಿಡೆನ್ಸ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತು, ನಿಮ್ಮ ಬಿಲ್ಲು ಬುಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. Who cares for your Bill?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ಎಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆಡಳಿತ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ. ಅಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಜೋಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು, ಸ್ವಾಮಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ, rock burst ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದವರ ಕಂಬಳಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರು ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ. ಕೆರೆ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ, ಗೋಲ್ಡ್ ಮೈನ್ ಹಾಳಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಅಂಥದು ಏನಿದೆ ? ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ ? ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬುವುದು ? ಈ ರೀತಿ ಯಾವ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್ಮೆಂಟ್ಸ್, ಮ್ಯಾನೋವರ್ಸ್, ನಡೆಯುತ್ತ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ! ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತವಿದೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸುಖವಿದೆಯೇ, ಏನಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ ಖಂಡಿತ ಇದರಲ್ಲಿ. .

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, the only course left open is to nationalise ಎಂದು ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯ ರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಏನೇನೋ ಇದೆ ಎಂದು ಅನುಮಾನ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಗುಂಭವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಯಲು ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜ ಎಂದು ಇದೆ. ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜ ಮಾಡಬೇಕಾದವರು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬಾಯಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ; ಕೈ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ; ಕಚ್ಚೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭದ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗುಣವಿದೆಯೇನೋ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗುಣ ಬೇಡವೇ ? ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೋದಯವೆಂದರೆ ಸರ್ವರ ಉದಯವೆಂದು. ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಡವರನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿ ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಗೊತ್ತೇ, ಸ್ವಾಮಿ. ಅದರ ಶೃಂಗಾರಕ್ಕೆ (carvings) ಶೇಕಡ 10-15 ಎಂದರೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರ ದುಡ್ಡು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಬಡವನನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂರು ಗೋಪುರಗಳಿಗೆ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರ ಒಡವೆ ಎಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ? ಯಾತಕ್ಕೆ ಈ ಅಟ್ಟಹಾಸದ ಕಟ್ಟಡ ? ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಹೊಂದಿಕೆ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ "ಕೋಟ ಹೌಸ್" ಎಂದು ಇದೆ. ಅದು ರಾಜಾಧಿರಾಜರುಗಳೂ ಮತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರರೂ ವಾಸಮಾಡಲು ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಭವನ. ರಾಜಕುಮಾರರು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಇವರಿಗೆ ಸರಿಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಈವಾಗ ಏನು . . . .

Mr. SPEAKER.—I want to draw the attention of the Hon'ble Member to the point that he will get an opportunity to discuss general administration in the course of the budget discussion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I want to draw the attention of the Hon'ble Member again to the fact that he may refer to these things in the course of the budget discussion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜ ಹೇಗೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಮೂರು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರ ಒಡವೆ ಎಂದು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ತಮ್ಮದೇ ಹಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇ ? ಅದು air conditioned ಗೃಹವಂತೆ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ರಾಜಾಧಿರಾಜರು, ರಾಜಕುಮಾರರು ಇದ್ದ ಮನೆ ಕೂಡ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಹೊಂದಿಕೆ ಇದೆಯೇ ?

ವಿಧಾನಸೌಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು Expert Committee ನೇಮಕಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೇ ಅಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೆಳಗೆ ಸಬ್-ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಬ್-ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒಂದು ಕಾಗದ ಕೊಟ್ಟ. ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ concrete example ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member will be held responsible for the statements he makes.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನು ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ತಾನೇ. ಯಾರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೋ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಈಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಾನು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—May I bring it to the notice of the Hon'ble Member that such references may be avoided ? Even if such points are to be referred to, there is a method laid down under the Rules of Procedure which should guide us. The Hon'ble Member should conduct himself strictly in accordance with the Rules of Procedure. Otherwise it is difficult to conduct the business here.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯಲ್ಲ: ಅದೇನೇ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜ ? ಆದುದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾನು ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದರೂ ವಿಷಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆಯದ, ನನ್ನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣವೇ ಎಂದು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಯಾವಾಗಲೂ ಇದೇ ಕೆಲಸವಂತೆ ನಮಗೆ. ಏನು ಕೆಲಸ ಅದು ? ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅಸತ್ಯವೇ ? ನನಗೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೇ ? ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪಲ್ಲವಿ ಹಾಡಿಕೊಂಡು ತಂಬೂರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾರಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವೇ ! ಹೇಳುತ್ತ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಮೂಟೆಯಷ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ನೀವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೈ-ಲಿಂಗ್ವಲ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ವಿಜಯನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಈ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ಸೇರಿ ವಿಜಯನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನವೆಂದು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಅದಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಆಂಧ್ರ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನೂ ಈ ರೀತಿಯ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾಂತಗಳೂ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಸೇರುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—Mr. Speaker, Sir, Rajpramukh's speech is a speech which should ordinarily indicate the policies of the Government to be pursued in the year to come. Sir, it is almost a hardy annual that we should listen to the Rajpramukh's speech. But there is a little departure this time which I have noticed, because, in some of the indications, there is no definiteness of policy to be pursued. I was a little surprised, Sir, when His Highness the Rajpramukh indicated the Government's reaction with regard to the Reorganisation of States. It is true, Sir, that this House took a definite decision with regard to the Reorganisation of States. But on the decision of the several States, there was a debate in the Parliament and the reactions ultimately ended in the decisions of the Government of India. Sir, it has been categorically stated that these decisions stand. But unfortunately, after some time, what happened in Bombay, Orissa and elsewhere caused a great deal of distress among the leaders of this country. Naturally, Sir, they had to think out the proper solution for these sudden eruptions. It was indeed very unfortunate that the feelings of linguism should over-step the limits of decency. It was only in that context that the whole question had to be reconsidered. Sir, if I could state what the decision of the ruling Party was, I can well recall on this occasion the way in which a great and complex problem was handled at Amritsar. Sir, the element of great statesmanship was visible when the A. I. C. C. and the open session of the Congress came to that historic decision. It is true, Sir, that they had considered all aspects of the case and much against their will they had to suggest to this great country the feasibility of adopting bi-lingual States with a view to get over the excessive zeal for linguism. Sir, I may be permitted to say that we may also commend the very wise resolution which was adopted at that historic

(SRI T. MARIAPPA.)

session. They have not wiped off history at all. They have laid the proper emphasis on the consideration that the language question should receive. They have said that it is no doubt important that we should consider language also, but we should not lay greater emphasis on this question than what is needed on this one aspect. Therefore, while trying to safeguard the interests of language and the local culture, they have indicated that, in the larger interests of this country and in particular with regard to the unity and security of this great country, the people should be encouraged wherever possible to form bi-lingual States. They have not indicated the formation of tri-lingual States or multi-lingual States, for they are fully aware of the difficulties that have to be surmounted before the multi-lingual States could be formed. Therefore, very wisely they have suggested, wherever possible and feasible, the formation of bi-lingual States.

Sir, very undeserved comment was made with regard to the conduct of some of our leaders. May I humbly refute those suggestions ? If my friends recall to their mind what was the mass frenzy and how people suffered at the hands of their own brethren, perhaps, they would have realised the need for reconsideration of even the decisions once taken. Sir, take for example Orissa. There may be some justification for the frenzy in Bombay. But, there was no justification for frenzy in Orissa. It was due only to some reactionary elements in Orissa. Orissa was formed in 1936, as the House is aware, and from 1936 to 1956 not a whisper was uttered with regard to the enlargement of the State. It is true that some of them tendered evidence before the States Reorganisation Commission for the annexation of few bits of territories from Andhra, Bihar and Bengal. Sir, is that an excuse for the people of Orissa to take the law into their own hands and burn railway stations? Was there no other democratic process available for them ? It is these things that naturally hurt the lovers of this great country. It caused the greatest distress to them and when they saw such things, when they saw man losing all sense of proportion and behaving like a beast, what should the leaders do ? They, therefore, suggested a remedy. Sir, a fun was made even of the statement made by the two Chief Ministers—the Chief Minister of Bengal and the Chief Minister of Bihar. But the two Chief Ministers deserve our congratulations. When the whole country was aghast, when gloom was cast over this great country, when there was loot and arson in Bombay, they suggested this remedy with a view to get over this trouble. May I, on this occasion, say that it was a historic suggestion that was made and there was an immediate change in the situation ? From all parts of the country the statement of the two Chief Ministers was hailed as a great relief, as a sort of escape from the distressing situation and it did heal the wounds inflicted in Bombay and Orissa. It may be a first step in the right direction and I hope so. Therefore, the leaders of the ruling party threw out a suggestion, a suggestion for serious consideration by all the people of the country if there is feasibility to have bilingual states in the country. But, unfortunately, the way in which it is put in this para of the Address is not very happy. They could have put it in a better form. They could have merely indicated that the Government had not taken any decision and the suggestion might have been put before the House. But the way in which it is worded gives rise to two conflicting opinions, for they themselves admit that they are now confronted with another proposal of greater historic significance. It is not a proposal that confronts the Government. It is a proposal thrown out for the whole country and it is for serious consideration. Therefore, I very humbly suggest that the wording is not very happy. There is another unfortunate thing here : "It is true that this proposal, if implemented, would give rise to many administrative difficulties." Sir, all that is for the Government to solve. We should not in a bare faced manner place it before this House where there

is an Opposition. They will take advantage of every word and sentence here. I wish this sentence had been omitted. I would only commend for the serious condideration of this House the principle of forming bilingual states. It is not good to make a caricature of the suggestion. It is easy to enumerate all the difficulties. But what is the nature of relief and solution to be offered? If linguistic provinces are formed, we fight with each other; we fight with our neighbours. If bilingual states are formed, we again fight with each other. Therefore, there should be a finality. Supposing bilingual states are brought into existence in a spirit of give and take, the future would be good. Therefore, a suggestion is merely thrown out because it is in the South primarily that linguistic provinces have to be formed. Sir, even in the S.R.C. Report they have suggested a bilingual state for Bombay; in view of the cosmopolitan nature of Bombay city, they have said that it would be very difficult to bifurcate the city. Therefore, the idea was not new at all and it did not come suddenly. If the leaders had only known that there would be no harm in the formation of linguistic provinces, certainly they would not have interfered. As a matter of fact, the decision of the Government of India indicated that most of the states would be formed on that principle. Unfortunately, there was trouble. It is only this that made the leaders to think if there could be another approach to this great problem. It is only an approach that is now suggested. I therefore say that the remarks offered by the friends on the opposite side is very uncharitable.

Sir, my friends made much of the indication with regard to the national income. I admit that it is an error; it should have been put in a larger context, that is, the progress made all over India—not in Mysore only. I do not know how it got mixed up. It could be clarified. The growth of national income refers to the growth of national income in India. Sir, my friends wanted to controvert even the figures. They said it was a Government agency that collected the statistics. But, that is not correct. It was the Statistical Society of Calcutta; it was entirely an independent body and experts had come from all over the world. There were not only Indians in it but there were experts from America and Russia. By the courtesy of the Hon'ble Home Minister we have the statistical outline of Mysore and on page 134 of it the national income of India is given as follows:

In 1949-50 the national income was 253·9 and in 1950-51 the first year of the First Five-Year Plan, it was 265·2. In 1953-54 it was 283·9.

Therefore, these figures are not drawn from imagination as my friends have drawn from their own imagina-tion. In controverting such figures my friends should have better authority. It is easy to say that this is not correct; but for a Legislator to say it, there must be some authority. From the figures given here we could see that there is really a growth. In the First Five-Year Plan it was expected that the growth would be three per cent; but it has gone up to 18 per cent. The realisation was beyond the expectation. In the Second Five-Year Plan 25 per cent is expected. It was said that simply because the national income has gone up, it does not mean that the poor has become richer. It is not so. It is the national production from the agricultural and industrial sources. It is true we are in the structure which is considered to be capitalistic by my friend Sri Imam for he belongs to the Praja Socialist Party.

SRI J. MOHAMED IMAM.—Hundred per cent socialist.

SRI T. MARIAPPA.—I would like to see that day when he becomes hundred per cent socialist. That apart, it takes time for the disparity between the haves and the have-nots to be bridged.

Then, Sir, I am sorry to say that the last para is not worded happily. It is the Parliament eight months ago that accepted the principle of establishing a socialistic pattern of society. When there is the approval of the Parliament, is it open to any Indian to say against it? All sections have approved of this ideal. It was adopted in the Avadi Congress Session. I was in Delhi and

(SRI T. MARIAPPA)

I attended that particular historic debate where the socialistic pattern of society was debated cogently and finally accepted. Therefore it is our duty and their duty to establish a socialistic pattern of society. But the idea of Sarvodaya was not debated upon by them advisedly. There were a few Congressmen and a few Socialists who advocated the Sarvodaya ideal. It was Pandit Nehru who, with a sense of realism, said that such days are still far off. We are wedded to materialistic conception. Even in the Congress session some people wanted to bring this idea but advisedly they adopted only the socialistic pattern of society. At the Avadi session the socialistic pattern of society was not enlarged advisedly. They wanted to shape public opinion. At the Amritsar session they have given more details of the socialistic pattern of society. But to say to harmonise Sarvodaya ideal and socialist pattern of society would not be very correct. It is a very difficult matter. Sarvodaya ideal was placed before this great country by the Father of the Nation. There is a lot of difference between the Sarvodaya ideal and the socialistic pattern of society. Perhaps we may take one century to evolve a society of that kind. It requires great strength and great discipline and renouncement of everything in this world. We must become unattached to the property we have. It is only then that we will be able to build up a Sarvodaya society.

4-30 P.M.

Moreover no single State can say that it is going to evolve a Sarvodaya ideal unless it is accepted by the Parliament or by the ruling party. It is difficult because Mysore cannot cut away from the other parts of India. The expression. "The Sarvodaya idea must harmonise into the synthesis of socialists pattern of society" is not happily worded. They could have said: "We are trying to evolve a socialist pattern of society towards Sarvodaya ideal." They would have been on surer ground if they had said like this, but I would not subscribe to both these forming into a synthesis. Therefore, under the guise of Sarvodaya ideal we don't want to shine; under that clock we don't want to go about the country. What we can achieve in the immediate future is the socialist pattern of society. Even in Russia, as Pandit Nehru has recently said, they are going to take another twenty years to evolve a communistic State. They had already thirty years of lease of life since 1917 and they have only formed a socialist pattern of society. After socialism they are going to envolve a communistic State and they want another twenty years. You will kindly see the necessary discipline needed to shape a great society. We don't want communism because it is entirely foreign to the genius of India. It is only because of that, that Mahatma Gandhi coined a suitable word and envolved a suitable society for India, namely, Sarvodaya ideal. It is not merely for the good of all as conceived by the communistic State; but in a Sarvodaya State it is not merely the good of all, but also for 'sarvamangal'. It is a higher conception, more spiritual in nature. I wish the entire society moves towards Sarvodaya ideal. It is a long way off no doubt. For the present, let us take stock of the situation and try to remove all inequalities, not only of material things but also of social things. The conception of high and low inherent in society; forward and backward, as my friend Sri Bheemappa Naik put it a few hours back—that inequality must go. We must move towards the formation of a socialist pattern of society and if that is formed, we can move towards the Sarvodaya ideal later on when once the entire nation is disciplined.

With these few words, I close my speech.

SRI K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Mr. Speaker, I must first apologise to the House that I was not here to follow what the Hon'ble Member who sponsored this motion before the House spoke. Perhaps that is a handicap that I must suffer from and that is also an apology that I must offer to the House. I would not have ordinarily taken part in this debate but for two

circumstances. One of them is, I am very happy that I am in full agreement with my esteemed friend the Hon'ble Member Sri Mariappa. In fact, when I was reading the last paragraph in the Address, it really pained me and I would be failing in my duty if I did not express how strongly I felt about this. I thought that I should say that it cuts into my vocabulary if I said, here was cheap way in which that pharse is coined—'of harmonising into a synthesis the Sarvodaya ideal and the socialistic pattern of society'. For once I find there is this clear statement made by one who may be characterised as a member of the ruling party, to adopt his own phrase. To-day we are admitting it very clearly not only to this country but to the whole world that we are not moving towards the Sarvodaya ideal, that it still remains an ideal awaiting realisation and in the steps that we are taking we are much backward and the first step that we are taking—the socialistic pattern of society—is only one of the steps in that long long way to go. My only regret is that I cannot understand with what courage a member of the party, a party which has all along sworn by the Sarvodaya ideal, in the year of grace 1956, puts forward this view to the world that we are not adopting the Sarvodaya ideal. He has told us what happened in Amritsar, what happened in Parliament and all that. To-day to be told by those who clutch their hearts, who spoke of the very Sarvodaya ideal, that this is an ideal which we have kept at a distant future, much farther away. . . .

Sri T. MARIAPPA.—What I said is, it is a long way to go; we are on our march.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Any way I leave the matter there. But I want to make one statement clear. Speaking for myself, I feel that if you think that the socialist steps that you are thinking of, are steps in the direction of the realization of Sarvodaya ideal, it is there that I won't join with my friend. It is not so. I am clearing my mind and I am sure that every one who has read the Sarvodaya literature and who has burnt incence at the great altar of Mahatma Gandhi, will understand that these steps which this Government is taking for several long years, are not steps in the direction of Sarvodaya ideal. If any proof was required the only commentary that I can make and the only reference I can make to this House is to what happened in Bombay. It is Bombay that has shown to the world that in the steps the Government are taking eversince they have been installed into office right from Delhi down to Coorg or T. C. they have not taken even one step nearer in the evolution of a non-violent society by and large. Whatever might be the justification or otherwise for exhibition of violence, let us all bow our heads in sorrow and tell the world that for 25 long years we who were inculcating the feeling of non-violence, to popularise the faith in non-violence and at the first trial six years* after the Congress rule, after the rule of this ruling party, we have shown that into the blood of the people, into the faith at the common man the ideal of non-violence which we fought for had not merged itself strong and secure, but on the other hand seven years after Mahatma Gandhi's death we have shown to the world that the common man as such has not become non-violent in spite of all that we have done. I am making a concrete suggestion with some amount of misgiving. Is it not time that we cry a halt and find out whether the steps we are taking are in the direction of the evolution of a non-violent society which is the preliminary and the *sine qua non* of the Sarvodaya order of society? I will not develop that thesis further.

There is the other aspect to which I would like to refer. I am very happy that Sri Mariappa has in his own inimitable style spoken out his heart. He said that the Sarvodaya ideal referred to in that paragraph has really failed, and that at least there is an atonement made. I join whole heartedly with him. Let us be sure of things. The ideal is never dim; it burns bright and that should be the ideal. No need to temper it. I am

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

afraid these seven long years we are going in a labyrinth which will not certainly deliver us to the Sarvodaya goal. I am not saying anything derogatory to the leaders of the country. But one thing is very certain and I am sure there cannot be two opinions. Perhaps the day will not be far distant, the day will certainly come when there has got to be accounting to those who really believe in Sarvodaya workers' ideal, by the ruling party in India. I am not saying this in a threatening mood. I am trying to open out my heart and say that after Mahatma Gandhi's death, this country is not going in the right direction of an evolution of the Sarvodaya society. It looks to me that all of us are not agreed on this concept of socialist pattern either—God alone knows whether it is a pattern of society or socialism. To-day I was reading the papers. The Amritsar session is stated to have put the country right in the direction of socialism. God alone knows how. I will not develop this thesis. There will be an occasion for me to do this when I speak on the budget.

The next important aspect I would like to touch upon is the question of reorganisation of States. This is a knotty problem indeed. I do not want to develop that very much, because I will have an occasion while speaking on the budget. If I do not express myself, may be, in as limited a measure as possible on this important issue, possibly I may be mistaken. Therefore I want to say a word or two. One fundmental approach which I feel unfortunately present here is, this country seems to be allowing the thought currents of the leaders to take the place of the thought currents of the people. It looks to me all these seven years that this democracy is at work, that the Governments have begun to function, we seem to be building up a society, building up our administration, building up our future not on the thoughts of the people but on the thoughts of the leaders. The leaders seem to be thinking for every body and that thought is superimposed on the people. That leads to oligarchy; it is not democracy. I must warn the ruling party that this kind of oligarchical approach to the problem is not in the very right direction. Let us allow the people to think for themselves. These problems are there. There has been some amount of bungling on the question of reorganisation of States. I will give one instance so far as this issue is concerned. I remember a statement made by the Prime Minister of India for whom I have the greatest respect. Possibly to-day if there is one beacon towards which the whole world as it were is looking, it is the Prime Minister of India. My tribute to him is second to none either in this House or outside. On this question there was a statement made immediately after the Bombay riots, where the Prime Minister is reported to have said and that is the report we have seen—"The S.R.C. Report is there. The recommendations are there. They are the best in the field. They shall be implemented." One who spoke in that strain, a few days later, hardly a week after perhaps, gives this blooming idea of Dakshina Pradesh. I am speaking like the common man, not like the intellectuals. Speaking as the common man I ask: Here is Sri Jawaharlal Nehru who says at one time "The S.R.C. recommendations are about to be implemented. Heavens may fall. These recommendations are going to be implemented." That very same person within a week or ten days thereafter, gives the idea of Dakshina Pradesh, of a bilingual State and all that. The common man reads this and rubbing his eyes in despair says "Where are we?" In fact, from the point of view of the common man whose intellectual level is not of a very low order though not highly developed, it is from that man's point of view that we deplore this rapid thinking over these problems and of Dakshina Pradesh idea. One unfortunate thing is the language employed in that paragraph in the Address. The language used is something like what happens in a debating society where the Chairman says that he must be guided properly. I really feel that a

Government which does not accept responsibility, is not entitled to be in the place in which it is. At any rate I have not heard of a statement like that: 'We are grouping in the dark, we are merely looking up to you for guidance, please give us that guidance; please guide us.' The whole sequence in which it is said is rather unfortunate and unconstitutional, if I may say so. What is that proposal? Who has made that proposal? The Hon'ble Members are not told at the beginning of the budget session If a Government does not take the responsibility of leading the country, you know where that Government ought to be. That Government goes. It says: we are confronted with the proposal for Dakshina Pradesh. By whom? I do not know if they have agreed to it. It is a multi-lingual State. What does its composition look like? Does it really mean one single administrative unit for the entire Southern Pradesh? Is that the idea contained in that? No details can be formed. You go on guessing and guessing. Is it right that we should go on guessing and guessing this and that about it? The Leader of the Opposition was making a cogent suggestion in this respect. Supposing we consider it. Well, the day may come for it. What is this Dakshina Pradesh idea? Even according to your conception it is going to consist of all the Karnataka, perhaps all the Andhra, all the Tamil Nad and all Kerala. So, the pre-condition is that Karnataka had to be formed even according to your own suggestion, and so the proposed Karnataka should first be formed. Will it really work? My friend Sri Mariappa was really not well-disposed to receive the suggestion of any administrative difficulty from the Rajpramukh's Address. Let us see what has happened already. See what happened in Madras. On the 20th of this month, throughout the Tamil nad the Dakshina Pradesh idea was resented. Tear-gas had to be resorted to. In Bombay, in a different form however, a similar thing happened. That is why I am suggesting that the first step on which we are agreed, namely, the formation of all Karnataka should happen. Of course I am very happy that this Dakshina Pradesh idea has served one good purpose. In this House where some friends were not for any expansion at all, for the first time they have come to agree for expansion. Indirectly therefore this idea has served a good purpose. But whether it would be to the happiness of all the people concerned is to be seen and examined. But one supreme advantage that is served by this Dakshina Pradesh idea is, we are now all for expansion of Mysore. I still remember the debate on the question. Particularly one of my friends who was an opponent of the formation of Karnataka is now speaking favourably of this idea of Dakshina Pradesh. It fills me with delight. Therefore, I feel, let us go on. Possibly sometimes we blunder to the right. Things happen like that. Therefore, so far as the idea of Reorganisation of States is concerned, I feel that I am wholeheartedly in agreement with what my friend Sri Imam was saying. Then also it was the view I held, namely, we must have something like a sub-federation idea. After all, it is just possible that the Dakshina Pradesh will be a sub-federation of all the unilingual States. If there will be a sub-federal Government evolved of certain States in the South, I do not think anybody would feel sorry for it. We will have units of administrative efficiency. The administrative efficiency in each State of the S.R.C. Report, will be there and in addition the new set up will create a common fellowship. But I am suggesting, let the people begin to think of this idea. Give the people, the common man, time to think over. Give him some time. Now there is Karnataka, on the formation of which we have all agreed. If that leads inevitably to a sub-federation and that logically to the Indian confederation idea, it will be a welcome feature. Whoever is the father of this idea, I appreciate him. It is a thing which has got be realised, if not today at least some time later. But still it is a long way off. Therefore, this Karnataka is there and let us have it first. If that inevitably leads to the

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

confederation let us think out that also as time wears on.

One other thing is the suggestion made about the Vidhana Soudha. I personally wish that that kind of statement was not there. I feel that I am not happy in regard to the whole reference to Vidhana Soudha in the Address. And what is more, I resent the suggestion, I am using a strong word of course, but I resent to be told patronisingly that the members of the Legislature deserve accommodation and the like. That kind of patronising attitude, I resent as a member of this great House. I somehow feel, that the whole reference to Vidhana Soudha in the Address is not correct or happy.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What about thinking of inviting two members from each village and forming a big mela there ?

Sri K. PATTABHIRAMAN.—That is a matter which we can discuss while taking up the budget discussion. I will come to that then. But now, I feel that the whole reference to that is not good. By and large, inspite of compliments, I feel that some of these ideas need not have been put in to the Address. With these remarks and having enjoyed the indulgence of the House and the Speaker, I conclude.

Mr. SPEAKER.—Now I call up the Hon'ble Home Minister to reply.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Am I to finish within 5 O' Clock, Sir?

Mr. SPEAKER.—No, there is no time limit so far as this is concerned.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am only answering certain points which have been raised.

A MEMBER.—The Leader may reply.

*Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If it was the intention that the Leader should speak, I have no objection. But I will be very brief, because it is nearly the fag end of the day. So I shall confine myself to only some points that were raised.

I refer to the Prize Competition resolution which stands in my name which is to come up before this House I think on the 23rd or 24th instant. It was said that we ought to have brought it much earlier.

It will be seen that the resolution could not be placed before this House until the Bill was circulated. The Bill as passed by the Parliament received the assent of the President on 22nd October 1955 and copies were received here much later after the Assembly adjourned on the 24th October 1955. Hence it could be seen that there was no wilful or deliberate act on the part of the Government in having introduced this resolution now. Since the Assembly is meeting for the first time after the October session, it has been brought before it. (A Voice—there was November session). The Bill was received much later. I shall give the date on which the Bill was received. In November we met for the purpose of debating the recommendations contained in the S.R.C. Report. (Interruption) I am not asking for mercy. I am neither apologetic nor asking for your mercy. I am only saying things as they have happened.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—When the Bill was passed, Government knew that it was there and so why did they sanction the renewal of the licence?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The licence issued will expire by the end of March 1956. By that time there were recoveries to be made and all that. And I think I shall be able to give, when I move that resolution, the other details in that behalf.

Sri N. C. NAGAIAH REDDY.—Have you not given renewal licence some four months back after having known the affair?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When the licence was last renewed and when the licence will expire, the Hon'ble Member knows. He also knows that unless a resolution is passed by this House, it will not have the effect of law. Under the Constitution, unless a resolution is passed by this House it will not become law.

Sri N. C. NAGAIAH REDDY.—My good gracious! The previous Government sanctioned for four months

together. How can they give the licence?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—For what purpose? We had no purpose except this. Perhaps the Hon'ble Member, if I am correct, has in view the R.M.D.C. organisation. That is not the only organisation. There are two organisations in Mysore, the R.M. D.C. and the other one goes by the name of *Prajamatha nudigattu*. These are the only two organisations. So far as the R.M.D.C. is concerned, I remember it has been licenced since March 1952.

Sri T. MARIAPPA.—I had refused licence, so I remember.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—But it has been licenced so once a quarter. I think licences have been issued as many as 17 times. The last licence was issued on 3-1-1956 and this ends on 31-3-1956. But the point is whether anything illegal had been committed by the Government in the issue of this licence. There is an Act passed by the Legislature in the year 1951. That Act is still in force. Under that Act, these licences are issued. Unless and until there is a law whereby licence can be refused if something is done illegally, everybody has a right to seek remedy elsewhere. And now, the licence that has been issued expires by the end of March 1956. So far as that resolution is concerned, I am only concerned at the moment with bringing to the notice of this Hon'ble House that the resolution could not have been brought before this House earlier than the date mentioned for reasons already explained.

Something was said about the nationalisation of K. G. F. Mines. I really do not know what were the references made by the Hon'ble Member. He said that we could have nationalised the Mines much earlier, because there is a lot of exploitation going on. A reference was also made to a rockburst. So far as this is concerned, I understand, there is a short notice question coming up and I shall then be able to give further details.

Sri T. MARIAPPA.—What was the opinion of the team of experts?

5 P.M.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as the Government of India team of experts are concerned, they are making a geological survey. That survey is likely to go on for some time. But the reports they have given are really encouraging and they have been able to tell us . . . .

Sri T. MARIAPPA.—Not the recent survey, but survey by the team of experts have they not advised against nationalisation ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—so far as that team of experts is concerned, they have given us various alternatives and they have not said that we should not nationalise.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—Can you place a copy of the report on the Table of the House, Sir ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is still in the stage of report. I shall consider that question.

Sir, this House has given a mandate that it will have to be nationalised. I am really pained to find that references are made by some Hon'ble Members that with some ulterior purpose, we have tried to interfere with that Company. Far from it. If there is any motive and if there is any purpose on the part of the Government, it is only to safeguard the interests of the Government and the State and nothing else. I am prepared, if the Hon'ble Member so wants, to face any enquiry in that behalf. It will be quite possible for anybody to find out whether what the Government have done was in the interest of the nation or whether it was with any ulterior motive or purpose. If this is the encomium to be received for strenuous work done in a most inhospitable atmosphere, I really do not know what to say. As a matter of fact, it was said that we interfered wherever there was a lot of money. If there is anything like that, let the Hon'ble Member face it. After all today we as Ministers have only one interest and that is to serve the State and the people. If we have committed any mistake, let us be sent to gallows. We shall face it. I cannot really understand how such accusations and allegations can be made. So far as

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

K. G. F. is concerned, it started like this: After the 1949 agreement, the revenues of the State dwindled and dwindled to almost zero. Even afterwards we found this company to be obdurate, obstinate and sometimes very impertinent, if I may say so. Afterwards Government found that it would be impossible to manage with this company. A committee was constituted to find out how all these things happened. The whole thing was placed before this House. This House was generous enough to examine the whole thing and give a mandate to the Government that we must proceed on a particular line. I took Sri N. C. Nagaiah Reddy into confidence. There was a closed meeting. I can disclose it today. Sri A. Bheemappa Naik, Sri K. Pattabhi Raman and several other Hon'ble Members of this House were there and it was an informal meeting and this point was placed before that meeting before this idea of nationalisation was suggested to the Central Government. I also consulted some Members of this Hon'ble House and afterwards this House was good enough to pass the resolution unanimously. If the Bill comes up before this House, it is because of that resolution. As long as we enjoy the confidence of the Legislature, we shall pass that law, come what may. I am quite confident that this Bill shall not be allowed to be thrown into the waste paper basket. This is all I can say at this stage.

Sir, reference was again unfortunately made about Drayton Murder case. After reference was made to this at Session in Mysore, I thought it would not be referred to again on the floor of the House. No doubt there was a general feeling in this country that some man concerned with this R.M.D.C. had something to do with it. I am prepared to place before this House the report received from the Scotland Yard, if anybody wishes to look into it. Every thing possible was looked into. After all, when the High Court gave the decision that that man was not the real accused but somebody else was the accused, what does it mean? When that man was adjudged not guilty and innocent, and when there were very many prospective accused in that case necessarily some time had elapsed; some things visible had gone out of sight and there was only a point on which we could trace and we can still trace. Afterwards, it so happened and the investigation party also took particular care to see whether there were any indirect evidences. As a matter of fact, I can assure the House . . . .

SRI N. C. NAGAIAH REDDY.—I want an explanation in this matter, Sir.

SRI J. MOHAMED IMAM.—I rise to a point of order, Sir. The Hon'ble Member is not in his seat.

SRI N. C. NAGAIAH REDDY.—I never wanted to go into the merits of this case. I only wished to know how these incidents are made use of for some purposes which they have got in their mind.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—I can only say that any reference in regard to this matter by my Hon'ble friend may be made more directly. Unless it is made in a positive manner, I do not think I can expatiate on that point. I shall be content by leaving it as it is.

Sir, I am really thankful to my Hon'ble friend Sri Mariappa for having explained the matter relating to the increase in the *per capita* income. It is not as though the figure of 18 arose out of the figment of our imagination. As far as I can say, international experts have examined and they have given that figure. If any Hon'ble Member wants to know how it has happened I can certainly say that all these things are examined in the tentative framework of the Second Five-Year Plan. They have also given the net national production by industrial and other efforts. This is an estimate made by Russian and American and various other experts. They have calculated the figure in 1950-51 and they give the figure at 8200 crores. This figure by the end of the year 1955-56 would go up to 9,645 crores. As a matter of fact, foreign experts are amazed as to how we are able not only to achieve the

target, but something more than the target. Therefore, let not my friends think that we have not been able to achieve anything. It is all based on the estimate of the experts. But it is also true that although there is increase in the national output of wealth, wealth is relatively still concentrated in the hands of a few people. There is no doubt about that. That is why my friend Sri Mariappa was quite right in directing his attention against the Hon'ble Leader of the Opposition. But steps are now being taken to see that as far as possible wealth is relatively evenly distributed.

Sri T. MARIAPPA.—I want him to come fully prepared for the Budget speech.

Sri J. MOHAMED IMAM.—My pockets are empty. What am I to do, please say ? (*Laughter*).

Mr. SPEAKER.—So far as the national income figure is concerned, what they said was whether these statistics were furnished by an interested authority or a disinterested authority.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—These surveys are made by private agencies and independent agencies. There is also a section in the Planning Commission for this purpose. Foreign experts have probed into this matter and they are all of the opinion that so far as the figure of 18 is concerned, there need be no doubt. It must be also remembered that it does not refer to Mysore alone, but it refers to the whole of India. But, it has been also estimated that develop mental expenditure is the highest in Mysore.

I once again thank the House and the Chair to have given me an opportunity to speak on this.

Mr. SPEAKER.—I will now put the amendments. What does Sri Imam propose to do with his amendment ?

Sri J. MOHAMED IMAM.—I withdraw it, Sir.

The amendment was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The next amendment is in the name of Sri B. V. Narayana Reddy. As the member is not present, I shall put it to the House. The question is :

"Add the following at the end of the Motion of Thanks :—

'but regret to find that no mention has been made as to—

(1) the steps taken by Your Highness's Government to restore the minor and major tanks in the State generally and in Kolar district particularly ; and

(2) the steps taken by Your Highness's Government to make power supply available for lift irrigation purposes in the distress areas in the State particularly Kolar District'."

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—The next amendment stands in the names of Sri Mulka Govinda Reddy and Sri S. Gopala Gowda. As the members are not present, I will put it to the House. The question is :

"Add the following at the end of the Motion of Thanks :—

'but regret to note that no mention has been made as to—

(1) the steps that Your Highness's Government propose to take to solve the growing unemployment problem ;

(2) the steps that Your Highness's Government propose to take to liquidate the rural indebtedness ; and

(3) the steps that Your Highness's Government propose to take to constitute the elected District Boards'."

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—Now, the question is:

"That an Address be presented to His Highness the Rajpramukh in the following terms:—

'May it please Your Highness,

'We, the members of the Mysore Legislative Assembly assembled in this session, beg leave to thank Your Highness for the Address delivered to the members of both Houses of the Legislature.'"

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Now the House will rise and meet at 12 o' clock tomorrow.

The House adjourned at Fifteen Minutes past Five of the Clock to meet on Thursday, the 23rd February 1956, at Twelve of the Clock.